

рішень, які впливають на суспільний процес, давати добрі орієнтири для нашого владного керівництва. Бажаю колегам-соціологам продуктивної праці та вагомих результатів під час роботи на планерному і секційних засіданнях.

У своєму вітальному слові до учасників Форуму Президент Соціологічної асоціації України, академік НАН України, професор, Ректор Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Віль Бакіров відзначив можливість соціологів в он-лайн форматі обговорити велику кількість дослідницьких сюжетів. Саме суспільна проблематика, запропонована для обговорення в межах Форуму, засвідчує розвиток сучасної соціології в Україні. Президент соціологічної асоціації України наголосив на важливості для соціологічної спільноти щорічної участі у Львівських соціологічних форумах. Зазначив насиченість програми Форуму у пошуках відповідей на складні виклики, подолання яких сьогодні шукають не лише політики, але і інтелектуали України, у т. ч. й соціологи, що ставить на порядок денний популяризацію у суспільстві наукових знань.

Соціолог, випускник Львівського університету, директор соціологічної групи «РЕЙТИНГ» (м. Київ), член Правління Соціологічної асоціації України Олексій Антипович у своєму вітальному слові до учасників Форуму наголосив на глибоких змінах у суспільстві, зокрема, пов'язаних з пандемією коронавірусу. Відзначив, що сучасні соціологи не можуть аналізувати суспільство «з сьогодні на сьогодні». Соціологія має стати першоджерелом для подальших більш широких узагальнень міждисциплінарного аналізу суспільних трансформацій, адже є потужним засобом соціального прогнозування та моделювання. Це відкриває шлях для формування депозитаріїв великих масивів даних, що в перспективі буде запобігати загрозам, дасть змогу вибудовувати конструктивні стратегії в прийнятті рішень.

Професор, завідувач кафедри соціології Львівського університету Юрій Пачковський від імені організаторів Форуму у своєму вступному слові «30 років академічної соціології у Львівському університеті» зазначив на важливості соціології як інструменту дослідження нових викликів та загроз, що стоять перед сучасним українським суспільством. Це актуалізує спектр обговорюваних проблем не лише на глобальному, але на національному та локальному рівнях. Соціологи Львівського університету є продовжувачами академічних традицій, закладених у Львівському університеті 100 років тому, які потребують ще свого подальшого глибшого дослідження та осмислення. Варто хоча б згадати тут діяльність лабораторії конкретно-соціологічних досліджень, кафедри соціології та кафедри історії та теорії соціології у різні часові періоди. Соціологія – це наука, яка покликана відповідати запитам сьогодення, вивчати повсякденність у всіх її проявах та накреслювати (прогнозувати) напрями розвитку суспільних процесів. Усвідомлення складності та пошуки механізмів розвитку сучасного суспільства залишається надалі акту-

ним завданням для соціологічної науки, яка, на думку М. Грушевського (1921), яка виходить за межі чисто описових завдань. Основне завдання соціології, за М. Грушевським, полягає у тому, щоб відкинути усе випадкове та відбір основного, що характеризуватиме ритм соціального життя....

Цьогорічний Форум викликав широку зацікавленість соціологічної спільноти як в Україні, так і за кордоном. Загалом, для участі у роботі конференції було заявлено 114 учасників, подано 75 тез доповідей (Збірник тез доповідей, розміщений на сайті кафедри соціології: https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Zbirnyk-tez-KNII-Lvivskoho-sotsiologichnoho-forumu_2021.pdf), понад 200 осіб переглянули он-лайн трансляцію у Фейсбук.

Широкий публічний резонанс та обговорення викликали виголошені на планерному засіданні доповіді: «Цифрове суспільство; порядок денний соціології» (В. Бакіров, Президент Соціологічної асоціації України), «Теоретичні підходи до вивчення сучасних суспільних трансформацій» (Є. Головаха, член-кореспондент НАН України, заступник директора з наукової роботи Інституту соціології НАН України, м. Київ), «Коронавірус і соціологія: подвійна контекстуалізація» (Н. Черниш, професор кафедри соціології Львівського національного університету імені Івана Франка), «Онлайн-освіта в сучасному світі: переваги та загрози» (Л. Сокурняська, професор, завідувачка кафедри соціології Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна).

Робота форуму була організована за чотирма напрямками: Сесія 1. «Соціологічна наука і сучасне суспільство: від теоретизування до реалії сьогодення»; Сесія 2. «Діалектика трансформаційних змін у світлі теоретичної й емпіричної соціології», Сесія 3. «Соціальні трансформації у глобалізованому суспільстві: світовий досвід і виклики для України», Сесія 4. «Покоління в аналізі локальних трансформацій соціальної структури українського суспільства».

У рамках Форуму було презентовано монографію: Оксамитна С., Симончук О. (Ред.) Динаміка сприйняття соціальної нерівності в Україні: за даними міжнародної програми соціальних досліджень 2009-2019: колективна монографія. Київ: Інститут соціології НАН України; Національний університет «Києво-Могилянська академія», 2020. 262 с. Авторки наголосили на важливості подальших досліджень соціальних нерівностей, зокрема в сучасному суспільстві, що є можливим за широкої участі українських соціологів у міжнародному дослідницькому проєкті International Social Survey Programme (ISSP).

Професор кафедри соціології Львівського університету Наталія Коваліско представила новий дослідницький проєкт «Ровесники незалежності», який розпочатий Інститутом соціології НАН України у 2021 році і до якого залучені соціологи з різних міст України, у т. ч. і соціологи Університету.

Форум був проведений на основі широкого представництва соціологів з України, та з-за її меж. Відзначимо також започаткування нового технічного формату роботи конференції.

Ю.Ф. Пачковський, Т.Д. Лапан.

Рецензія на монографію: Сучасні соціальні трансформації: глобальний досвід та локальні специфікації / Н. Коваліско, Ю. Пачковський, Г. Кудринська та ін. ; за ред. проф. Н. Коваліско, проф. Ю. Пачковського. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка; 2021. – 208с.

В умовах сучасного суспільства, внаслідок розширення можливостей вибору та зростання невизначеності, посилюються різнопланові соціальні ризики, які пов'язані із загрозами для суспільства і водночас дають змогу побачити зсуви між «бажаним майбутнім» та «справжнім майбутнім», ідентифікувати майбутні загрози у сьогоденні. Монографія «Сучасні соціальні трансформації: глобальний досвід та локальні специфікації» увібрала в себе науковий доробок професорсько-викладацького складу кафедри соціології та членів Львівського відділення Соціологічної Асоціації України. Основна ідея монографії – охопити різнобічність сучасних суспільних трансформацій, у яких переплетаются стихійність та цілеспрямованість, «зсуви» і деформації масової свідомості, а також соціальні наслідки реформ, різні типи і форми інноваційної поведінки, структурні економічні, політичні та соціальні зміни на локальному, національному та наднаціональному рівнях. Пропонована читачеві монографія складається з двох розділів. Перший розділ «Глобальні трансформації у сучасному суспільному дискурсі» присвячений теоретикоприкладним аспектам вивчення глобальних соціальних трансформацій у сучасному суспільному дискурсі, а автори підрозділів роблять спробу розкрити її крізь призму різних теоретичних підходів та сучасних трендів.

Об'єднуючим для охопленої у монографії тематики текстом є розвідка Ю. Пачковського (Суспільна безпека в аксіологічному вимірі), що на теоретичному рівні звертається до проблеми цінності суспільної безпеки, глибинне розуміння якої можливе лише у контексті аналізу таких складових, як особистість, громада, суспільство, правова свідомість, держава, громадянське суспільство, людство, сталий розвиток. Суспільна безпека є базовою цінністю, формування якої є складним багаторівневим і структурованим процесом, що закладає фундамент для партнерських відносин, заснованих на особистій свободі, толерантному ставленню один до одного, соціальному діалозі та партнерстві.

М. Бліхар (Духовно-ціннісний контекст аналізу глобалізаційних процесів) розкриває ціннісний контекст постмодерних соціальних змін та важливість дослідження аксіологічного фактору, пов'язаного з формуванням нових ціннісних систем у постмодерному соціумі під впливом сучасних глобальних викликів, які стоять перед людством. Дослідниця наголошує на тому, що кардинальні зміни, які відбулися і відбуваються в сучасному українському суспільстві, поставили на порядок денний проблему духовності та духовних цінностей, які є невіддільними від